

Діло

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. шадн. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“ Львів.
Головний Редактор прий-
має від 11—12 год. перед-
полуднем.
Рукописи не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5-00 зод.
Чвертьрічно 18-00 „
Піврічно 30-00 „
Річно 60-00 „
ЗА ГРАНИЦЮ: В Америці 1 долар.
Франції, Італії, Бельгії 20 фр. фр.
Італії 7-50 зод., Німеччині 7-50 зод.,
Швейцарії 5 шв. фр., Чехослова-
ччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Бол-
гарії 7-50 зод., Австрії 7-50 зод.,
Збірка адреса 1 зод.

Телеф. Редакції: 29-41.
Друкарні: 29-25.
В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

1914. РІК НЕ ПОВТОРИТЬСЯ.

НАД ДОЛЬФУСОМ ЗНУШАЛИСЯ?

Югославянські часописи повідомляють, що Дольфуса поцілили не лише двома кулями, а й тяжко побили його. Обі руки йому опухли, голова розбита в кількох місцях. Положення ніг, як лежав на отомані, теж не було природне. З того здогадується, що й ноги поломали йому.

ДІТИ НЕ ЗНАЮТЬ, ЩО ІМ УБИЛИ БАТЬКА.

Згідно зі звідомленнями з Риму, Дольфусові діти не знають, що їх батько не живе. Вони є в Річоне під опікою жінки Мусоліні, Ракелі.

РІНТЕЛЕН ШЕ ЖИВЕ.

З Відня прийшли вістки, що посол Рінтелен ще далі є в клініці Рандія. В п'ятницю вечором проф. Ранді зробив йому другу операцію. Стан здоров'я все ще поважний і досі годі було його переслухати.

АРЕШТУВАЛИ Д-РА РЕНЕРА.

Між арештованими в Відні є теж буши, соціалістичний канцлер д-р Карло Реннер. Його арештували були теж після соціалістичного перелому в лютому й недавно випустили на волю. Тепер знову арештували.

ЧСР НЕ ВПУСКАЄ ВТІКАЧІВ, ЮГОСЛАВІЯ ІНТЕРНУЄ.

Чехословацька влада приказала прикордонним сторожам не впускати гітлерівських утікачів із Австрії до Чехословаччини.

До Сербії втікло знову зі зброєю 157 австрійців. Їх помістили в концв'язничному таборі в півд. Сербії.

СМЕРТНИЙ ПРИСУД НА ШТАРЕМБЕРГІ.

З Відня повідомляють, що один поштовець у Бургенланді переловив посылку німецьких газет і дав такого змісту: „Можемо впевнитися, що за два дні і кн. Штаремберг не буде жити“. Посылка надана в Данцігу.

ЗА РОЗВ'ЯЗАННЯ АВСТР. ЛЕГІОНУ В НІМЕЧ-ЧИНІ.

Зачувати, що В. Британія радила Австрії зголитися на іменування Папена послом у Відні. Австрія, мовляв, поставити умовину, щоби в Німеччині розв'язали австрійський легіон. Колиб австрійський уряд не міг поставити тієї умовини, зробить це великі держави.

ШЕ РІК ТОМУ ПРИГОТОВЛЯЛИ НАПАД.

„Н. Вр. Журнал“ твердить, що нанад на канцлерську палату в Відні приготували були ще рік тому. На зборах над-соц. комбатантів Фрауенфельд сказав, що виставе 300 рішучих людей, щоби арештувати Дольфусів уряд. Тоді на провінції вибухне повстання, а австр. військові жандармерія не дасть собі ради. Тоді від президента зажадали би, щоби іменував помірко-ваний уряд Рінтелена та б. канцлера Вікларера.

МОБІЛІЗАЦІЯ ТРЬОХ ІТАЛІЙСЬКИХ РІЧНИКІВ.

Малярські часописи принесли вістки, що у зв'язку з подіями в Австрії Італія змобілізувала річники з 1905, 1906. і 1907 р. Зголосилися теж добровольці.

Всі альпійські шляхи обсадили війська. На австрійський кордон вислали теж змеханізовану дивізію 8.000 воїнів. Сюди належать теж танки, панцирні авта найновішого типу, тягачі й легка артилерія, 6- і 8-колові вантажні авта.

ІТАЛІЯ МАЄ ДОКУМЕНТИ ПРОТИ ГАБІХТА.

З Риму повідомляють, що італійський уряд має документи, які стверджують, що Габіхт (представник австрійських гітлерівців у Німеччині) є справжнім ініціатором віденського „лучу“. Італія сподіється, що як оголосить ті документи, одержить від вел. держав мандат на збройну інтервенцію, а також від Югославії два досі була проти того.

ДІТИ ШАНУЮТЬ ПАМ'ЯТЬ ДОЛЬФУСА.

В Капю Австрію біля Риму відбулося жалізне свято шанування пам'яті Дольфуса. В тій місцевості є австрійські діти запрошені Мусолініем. Один хлопець вигосив промову в німецькій мові. Італійський хлопець присягнув, що Італ. молодь помагатиме Австрії в боротьбі за її незалежність. Свято трансмітували італійські радіостанції та віденська.

ПРОТИНІМЕЦЬКІ ДЕМОНСТРАЦІЇ В ІТАЛІЇ.

У Римі й інших італійських містах відбувалися маніфестації за Австрією. В кінах протестували проти висвітлення „лучу“ з Німеччини.

НАРАДИ МІН. ЄФТИЧА З КОР. ОЛЕКСАНДРОМ.

Міністер закордонних справ Югославії Єфтич приїхав до літньої резиденції короля, щоби злати звіт із подій в Австрії. Югославія слідкує дуже уважно за подіями в Австрії.

НАРАДИ ЧСЛ. МІНІСТРА ВІЙСЬК. СПРАВ ІЗ ШЕФОМ РУМ. ГЕН. ШТАБУ.

Чехословацький міністер народньої оборони нараджувався з шефом румунського ген. штабу Антонеску, який в п'ятницю приїхав до Праги. В нарадах узяв участь і шеф чехословацького ген. штабу Крейчі. Кажуть, що ті наради були в зв'язку з австрійськими подіями.

ПЕСИМІЗМ У ЯПОНІ.

Згідно зі звідомленнями Райтерової Агенції в Токіо, в японських офіційних колах переконали, що події в Австрії створили більше можливих причин до війни, ніж їх було перед вибухом світової війни в 1914 р.

РЕВОЛЮЦІЮ В СТИРІ ТА КАРИНТІ ЗДАВИЛИ.

ВІДЕНЬ, 29. 7. ПАТ. Згідно з комунікатом влади безпеки нац.-соц. революцію в Стирії та Каринтію здавили. Урядові війська озанували зовсім положення. Втрати урядових військ від 25 до 28. липня: 78 убитих і 165 ранених. По інформаціям із приватних джерел втрати нац. соціалістів доходять до 200 убитих, дуже багато ранених і полонених.

ЧИ БУДЕ ДЕМАРШ ВЕЛ. ДЕРЖАВ?

ПАРИЖ, 28. 7. ПАТ. Авас повідомляє, що між Парижем, Лондоном і Римом ідуть переговори в справі австрійських подій. Покищо годі знати, чи та в якій формі буде демарш вел. держав у справі гарантії незалежності Австрії. „Биспеллар“ оцінює так становище вел. держав: Лондон задержує викидаюче становище та в разі за спликанням Ради Ліги Націй, Рим є за активним виступом. Париж задержує тиждаюче становище.

1914 РІК НЕ ПОВТОРИТЬСЯ.

ЛОНДОН, 29. ПАТ. На зборах буши, комбатантів міністер війни лорд Гейлсгем справив розвіяти побоювання комбатантів у зв'язку з подіями в Австрії. Дехто пригадав полі з 1914 року та вбивство архидиакла Фердинанда в липні тогож року й питаються, чи ця історія повториться. На мою думку побоювання ті безосновні. Тому 20 літ Європа поділилася була на два табори, після вбивства козний найшовся то по одному то по другому боці й війна мусіла вибухнути. Нині весь цивілізований світ однодушно осуджує вбивство і нічий наріт не смія салитися проти тієї думки.

СЬОГОДНІ СТВОРЯТЬ НОВИЙ УРЯД.

ВІДЕНЬ, 29. 7. ПАТ. Сподіється, що новий уряд створять у понеділок. Як канцліатів на становити канцлера називають кн. Штаремберга та мін. Шенніга.

ФЕЙ БУДЕ ПОСЛОМ.

БЕРЛІН, 29. 7. ПАТ. „Д. Альб. Цтг.“ повідомляє, що австрійським послом у Римі буде мін. Фей.

МУЗИКА ТА ПОЛІТИКА.

ВІДЕНЬ, 29. 7. ПАТ. Прикре враження зробило тут, що славний композитор Рих. Штраус усеунав від участі в музичному фестивалі в Зальцбургу. Штраус давнє запісав свою участь. Несподівана відмова була несподіванкою для Відня. Причина Штраусового кроку, як здогадуються, є політичної натури, бо Штраус симпатизує з нац. соціалізмом.

ЩЕ ІДУТЬ БОІ. ФЕСТИВАЛЬ ВІДБУВСЯ.

ЛОНДОН, 29. 7. ПАТ. Райтер повідомляє з Відня, що в трьох місцевостях біля Зальцбурга, йшли нині дрібні бої. Зрештою в усіх Австрії опонія. Фестиваль у Зальцбургу відбувся без інциденту.

АВСТРІЯ НЕ ПРИЙМЕ ПАПЕНОВИХ УМОВИН.

ВІДЕНЬ, 28. 7. ПАТ. На місті Папена в Відні урядові кола дивляться доволі песимістично. Побоюються тут, що Австрія не зможе прийняти умовин, які поставити Папен для управління австрійсько-німецьких взаємин. Висилка Папена до Відня рівняється усуненню його від впливів у німецькому кабінеті. Немале враження зробив виступ Папенового органу „Германія“ проти пок. канц. Дольфуса. Ухвалу в справі угоди для Папена розгляне щойно новий австрійський уряд. Ухвали можна сподіватися в половині тижня.

ЗАПЕРЕЧЕННЯ ІТАЛІЙСЬКОГО УРЯДУ.

ЛОНДОН, 28. 7. ПАТ. Райтер повідомляє з Риму, що італійський уряд офіційно заперечує: 1) чутки, начеб австрійські війська перейшли італійський кордон, 2) начеб італійські війська вийшли на австрійський терен, 3) начеб італійський посол повідомив німецький уряд, що Італія не годиться, щоби Папен був німецьким послом у Відні.

ЗАМКНУЛИ БАВАРСЬКО-АВСТРІЙСЬКИЙ КОРДОН.

ПАРИЖ, 29. 7. ПАТ. Авас повідомляє з Відня, що німецька влада видала приказ замкнути австрійсько-баварський кордон для руху подорожніх. Кордон можуть переходити лише ті, що мають дипломатичні папироти та подорожні, що мають білети міжнародних бюр подорожні.

АРЕШТУВАЛИ ЖУРНАЛІСТІВ.

У Берліні арештували б. редактора „Н. Фр. Пресе“ Гембергера, що тепер був кореспондентом віденського „Таг-у“ та „Прагер Пресе“. Німецький уряд заповів, що випустить його на волю, як негайно покине Німеччину.

У зв'язку зі слідством у справі австрійського „лучу“ у Відні арештували редактора „Вр. Н. Нахріхтен“ і „Остдойтне Рундшав“.

НАСЛІДНИК ДОВГАЛЕВСЬКОГО.

ПАРИЖ, ПАТ. Наслідником Довгалецького на становищі амбасадора СССР у Франції буде Сокольников, теперішній заступник комисаря народних справ.

БІЛЬШОВИЦЬКІ ЛІТАКИ В ВАРШАВІ.

До Варшави прилетіли в суботу три більшовицькі літаки, в яких приїхало заг. 29 осіб. Прилетіли з великим опізненням з причини не погоди. З одного літка висів заступник шефа червоної армії Менжинков із більшовицькими летунами. До представників польського уряду сказав: „Добрийдень, панове офіцери!“ Опісля з більшовицькими та польськими старшинами перейшов полри почесний відділ війська. Орхестра відіграла інтернаціонал і польський гімн. До почесного відділу Менжинков сказав: „Добрийдень, панове воїни!“ Вони відповіли: „Чолом, панове генерале!“

Від ГПУ до НАРКОМВНУДЕЛУ

Для означення істотної різниці між першим та другим є добра українська приказка: не змер Данило, та болічка задавила. Але деякі деталі цієї „реформи“ та обставини, що спонукали до її переведення, варто уважити.

Заступлення ОГПУ НАРКОМВНУДЕЛОМ московська преса являє звичайно „арстом Совітського Союзу та окріпленням його могутності“ („Івн“, 11. VII. 1934). Саме це демагогічне твердження властиво вистарчає, щоб аргументи, що справа мається якраз навпаки. І дійсно, ніщо не могло бути внутрішнього становища СРСР не було таке тяжке, як тепер, після посухи, що знищила значну частину засівів, перед новою хвилею страшною голодовою катастрофою.

А оскільки зовнішнє становище Совітського Союзу залежить від його внутрішнього становища, є й міжнародна ситуація московського уряду зовсім не блискуча. Сучасні політичні відносини в Європі справді такі сумні, що більшовики мають спроможність шукати на міжнародній арені підтримки в боротьбі проти поневолених націй СРСР. І саме для зовнішнього ужитку, для задоволення деяких моралістів у політичних колах Європи, відбувається негідна комедія з перемалюванням московського „ла телка“ — ОГПУ на приємніший для європейського ока НАРКОМВНУДЕЛ. Так було вже раз, коли ВЧК, превратившись, перемістилася на ГПУ та „Охрану“ на превеликий жаль. Фірма міняється, а Москва все лишається Москвою.

Оскільки скасування ОГПУ сталося наслідком внутрішніх партійних відносин, сказати досить тяжко. У всякім разі варто уважити, що в останні часі відбулися численні арешти між досить впливовими співробітниками ГПУ: досить підозріла є й недавня пожежа його осідку. Головною здібністю „великого, улюбленого“ Сталіна, що забезпечує йому таке довге диктаторство, є вміння своєчасно зліквідувати небезпечну особу чи організацію. А ОГПУ в теперішніх певних для партії часах, як установа автономна, у зв'язку з порізанням між Сталіном та Ворошиловим моголо бути досить небезпечна для пануючої більшовицької верхівки.

Ніхто з мешканців совітської в'язниці народів не вірить, розуміється, запереченням преси, що „пролетарська диктатура міняє характер своїх метод боротьби, переходячи у значній мірі до метод судівництва та в значно більшій мірі опираючись на точні формули революційного закону“ (Тамже). Всі заперечення і підкреслення „революційної законності“ призначені для „буржуазних“ держав, поруч з якими мають засісти

незабаром представники московського уряду в Женеві. Для внутрішнього ужитку видано недавно наскрізь терористичне зарядження про відповідальність родини за її членів, що поповнили вчорашні зради „батьківщини“, себто виступили проти московської олігархії.

Про „революційну законність“ нової устави свідчить особисто яскраво точка 8. дотичного укаву, в якій говориться про утворення при НАРКОМВНУДЕЛІ особливої наради, що матиме право „адміністративного вислання, засудження до поправно-робітничих таборів на речизнь до 5 (!!) років та видалення за межі СРСР“.

До всесоюзного централізованого НАРКОМВНУДЕЛУ, що нищить фактично рештки декоративної самостійності національних республік, належить і розслід справ державної безпеки та доходження в справах зради батьківщини, шпіднажі і т. і., які потім спрямовують або до Найвищого Суду СРСР або до військової колегії цього суду та до воєнних трибуналів.

НАРКОМВНУДЕЛам національних республік таким чином лишається небагато, до того ж вони працюють на основі постанов про всесоюзний НАРКОМВНУДЕЛ. На посаду нового українського комісара призначили Балицького.

Утворення всесоюзного НАРКОМВНУДЕЛУ є новим шаблоном в розвитку боротьби московського уряду проти поневолених націй СРСР. Нова установа є новим знаряддям визволення, нищення та асиміляції поневолених націй. Правничі міркування більшовицьких писак про „революційну законність“ ані трохи не закриють безмежної реакційності нового органу московського невідомого капіталізму. Але ця „реформа“ дає й добру нагоду виявити саму істоту московського більшовизму.

На превеликий жаль треба ствердити, що істота більшовизму все ще незрозуміла навіть для деяких колишніх керівників самостійної Української Держави. Я маю тут на увазі не тих українських „революціонерів“, що мріють про федерацію з Московщиною. Але є й самостійники, що порівнюють більшовизм з фашизмом та гітлеризмом, забуваючи, що більшовизм побудований і тримається на спинах поневолених націй, а фашизм та гітлеризм втворений у межах національних держав.

В однім українським шоломику можна було навіть недавно читати, що більшовизм виталала жиди, щоб панувати над світом, та що білого Сталіна осідлав Кагакович. Отже єдина мова, з москалями біла „одново каталка“ в

Посезонова випродажа

літніх шовкових матеріалів по цінах знижених до 50 проц. — в Галицькому Магазині Новостей. — Львів, Галицька ч. 15.

боротьбі проти більшовизму і біймо спільно жидів... А одно Бюро, під диктат московської еміграції твердить, що світовий комунізм настав на білу Росію більшовизм і використовує її у своїх цілях, а зовсім не навпаки. Цим спрямують, розуміється, цілу боротьбу проти Москви на міжнародній арені на зовсім хибний шлях і зводять нанівець, а разом з тим фактично розлять і заходи ослабити боротьбу поневолених націй проти московського уряду. Непропорційно велика співпраця жидів в московських урядом не повинна вітрати затемнювати наскрізь національну московську істоту більшовизму, основи якого остільки старі, як і основи самого московського імперіалізму.

В данім разі мусимо дбати про те, щоб істотної національної визвольної боротьби не лишилась ясною та щоб ця боротьба не влізла в політичні манівці всякого роду. І з цього погляду утворення Наркомвнуделу можна навіть витати. Те, що раніше можна було зплати на свавілля та надужиття невідповідальних органів ГПУ, паде тепер цілим тягарем на весь московський уряд, на московську націю, яку він безперечно репрезентує і яка його в поневоленні інших націй СРСР безперечно підтримує. А це видно навіть з виступів члених представників московської еміграції всіх таборів.

Демагогічне генерення більшовицької верхівки про „пролетарську“ державу особливо смішне тепер, у добі наскрізь капіталістичної внутрішньої та зовнішньої політики московського уряду. А такі постанови цього уряду, як постанови про зраду (московській) батьківщині, про охорону (московської) „соціалістичної власності“, про безпеку (московської) держави та про монополне право центрально-московського Наркомвнуделу карати і мучувати „іногородців“, аж занадто свідчать про рідкий та очевидний зріст московського шовінізму.

Не маємо сумніву, що московська акція стріє належну протизаконну поневолених націй. Але виразне означення дійсних відносин між московським урядом та цими націями дуже пожадане і для Женев, куди вибираться більшовики

М. Данило.

ФЕЙБЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 31. ЛИПНЯ 1934.

КЕТЕ КІРШНЕР.

ТАЛІЗМАН.

Одета Вансель — молода, дуже гарна жінка, виступала як танцюристка в „Касіно де Пари“ у короткій блузочці з сильними вирізами. Одного вечора приступив до неї індійський раджа і попросив її зійти з ним вечеру. Даруюнок, залишений ним їй на спомин, дозволив їй узяти собі двотижневу відпустку. Як приємно позбутись на два тижні примусових танців шовечора, не вдихувати порохи за кулісами, не бачити настирливих почитувачів...

Куди поїхати? Після вагання вибрала вона Монте Карло. Недурно раджа виїжджаючи залишив їй ще маленького фетиша, що принесе неминуче щасття. Це був малий індійський бог Вішну, вирізьблений з ясного бурштину і з рубінами в очах. Вона конче хотіла випробувати його. Ануж виграє стільки, що не буде приневолена більше витанцювувати.

У чудовий весняний ранок привіз її поїзд до Монте Карло. Перед вікнами її кімнати в готелі „Ексцельзіор“ колихались від легкого подуву кріслаті пальми і перед її очима простягалось море, синє, безмежне, що аж хвилювало її груди. Вона ж бачила з дня на день тільки сірі куліси або сірі дахи з париської кімнати, що виходила на подвір'я.

Минув тиждень, але повний розчарування. Гроші раджи розплились на столі рулетки як масло на сонці. Навіть дрібні ошадності, які Одета для обережності взяла зі собою, треба було теж накрутити. Її переслідувала думка, завзята невдача. Поставити на „чорне“ виходить „червоне“, попробує якогось числа — куля невдхально впадає на сусідке.

Дуже пригноблена верталась до готелю. Вікна були відчинені настільки, ясне небо блимало зірками, солодкий запах фіалок долітав із далеких піль перфумованого міста Грас. Оде-

та не звертала на все уваги. З важким віддыхом сіла за столик і почала обрахувати свої останні гроші. Із горбичочки витрала теж мале бурштинове божко.

Поставила його з гнівом на стіл і приглядалася йому з ненавистю.

— Це ти переслідуєш мене! — пробуркотіла. — Стривай!

Підійшла до вікна і кинула ним із розмахом понад пальми, що шуміли легенько своїми парасолями.

Припадок захотів, що під одною з тих пальм сидів гарний, молодий чоловік граф Жан де Верней. Він тримав у руці револьвер і мав намір пустити собі кулю в голову. Саме тоді бурштиновий бог подаючи зашумів у листях пальми і впав йому під ноги, майже зачіпаючи за револьвер.

Верней підніс предмет зі землі і цікаво йому приглядався. Як правдивий граф, що за кілька тижнів програв свій увесь не дуже малий маєток, зумів він оцінити вартість цього божка, головне з огляду на його рубіни.

— Яких двісті франків — рішив він і зложив Вішну разом із револьвером до кишені. — На кожний випадок можна буде за це ще раз попробувати щасття, а вже потім...

Бурштиновий божок спочив у засгавнім банку, а Верней із 200 франками помандрував до касина. І тут трапилось щось незвичайне, казкове. Він виграє відразу. Почав вигравати весь час, удень і вночі. Йому виходили значні подвійні ставки, поодинокі числа, найбільше чудернацькі комбінації. Люди оперезували його, детективи стежили за його грою, грачі підходили до нього і пропонували йому великі гроші, щоб він виявив їм тайну своєї системи, якої він зовсім не мав. За три дні він набив майже 800.000 франків, як тут програв. Носив уже при собі бурштинового Вішну, якого купив зараз першого дня.

Коли третього дня вночі виграє ще нових стотисяч франків, устав вішучим рухом від

стола. Він присягнув своєму малому божку, що не зарискує більше ні сотиком, коли відбере все те, що програв. Тоді почув біля себе нічний голос:

— Якби я так знала, що робити, щоб мати щасття. Мої всі гроші пропали.

Верней побачив дуже гарне, хоч скривави личко Одети. Вона подобалась йому. Вона виглядала зворушливо у своїй безрадності й розпачі.

— Будь ласка, ходіть зі мною — сказав він — я виявлю вам мій секрет.

Вони пішли до бару. Коли сіли в кутку, він представив їй і сказав з усміхом:

— Чи вільно знати хто ви, такі нещасливі?

— Я Одета Вансель з „Касіно де Пари“.

Будь ласка, скажіть мені свою тайну!

Верней почав оповідати:

— Три дні тому, менш-більше в тій самій годині сидів я на одній лавці під пальмами без сотика в кишені і без промінчика надії, як вийти зі страшною ситуації. Мусите знати, що я сирітний, без батьків, без близької рідні. Мені не лишалось нічого іншого крім самогубства. Коли я вже зважився на це, з неба впав на мене спаситель. Ось, подивіться!

Верней витягнув бурштинового божка і поставив його перед зашуреною Одетою.

— Мій Вішну! — крикнула вона і хотіла його взяти.

— Ого! — стримав її Верней, поклавши божка до кишені! — Це мій Вішну!

Після того прийшло до запитів і розяснень. Всеж вони не могли погодитись, кому Вішну належить. А щоб розв'язати це важке питання поїхали разом до Парижа.

Три місяці пізніше оженився Верней з Одетою. Не було нішого виходу, бо обоє згадали однакові претенсії до бурштинового божка як своєї власності.

Тепер стоїть Вішну у них в салоні, зі шкляним кальсоном на натрані.

Переклад з нім. А. Б.

ГАЛАНТЕРІЯ ЖІНОЧІ. МУЖЕСЬКА У ВЕЛИ-
КИМ ВИБОРІ По цінах дуже низьких. Поручає
Ф.ма ЗІГМУНТ ЗАЛЕСКИЙ вул. Воїнів ч. 4.
1/28 157—180

Закарпаття.

НОВИЙ КУРС ЧЕСЬКИХ АГРАРІВ НА ЗАКАР- ПАТТІ?

Як повідомляє закарпатська преса, чеські аграри на Закарпатті змінюють свою москво-фільську орієнтацію на українофільську, у висвітленні чого в Мукачеві має небагато повнитися доруч їх партійного органу в російській мові новий їх часопис вже українською мовою п. н. „Земля і Воля“. Часопис редагуватиме нібито бувший український соц.-дем. Клочурак.

СОЦ.-ДЕМОКРАТИЧНА ОПОЗИЦІЯ ОРГАНІ- ЗУЄТЬСЯ.

В Ужгороді відбувся мин. тижня зїзд опозиції соц.-дем. партії, на який з'явилося нібито аж 47 делегатів різних професійних і політичних організацій. Зїзд вирішив, що сьогоднішній партійний провід відступив, мовляв, від програми і тому „вважає конечним рятувати соц.-дем. маси“ новою партією, що має назву „Незалежна партія соціалістичних робітників і селян Підкарп. Руси“ та вступити до П. Інтернаціоналу. Ця нова група — як хвалиться „Карпатський Голос“ — запротестувала проти українського шовінізму на Закарпатті і буде базуватись головним чином на москвофільським напрямку.

Як відомо, ту нову групу ведуть мадярські соціалісти, яких провід соц.-дем. української партії на Закарпатті виключив недавно зі своїх рядів.

ЛИТОВСЬКИЙ ЛЕТУН ПОЛЕТІТЬ ПОНАД ОКЕАН.

НЬЮ-ЙОРК. ПАТ. Литовський ген. консул у Нью-Йорку на зборах сказав, що небагом литовський летун Вейткус із Шикаго відлетить із Нью-Йорку понад океан до Ковна.

У СТРАТОСФЕРУ.

У Рарід Сіті (стейт Дакота) вистартував величезний стратосферний баллон. Має долетіти до висоти 24 км. Є вістки, що долетів до 15.400 стій.

ВАШИНГТОН, 29. 7. ПАТ. Стратосферний баллон, що вчора відлетів із Рарід-Сіті та долетів до 18.290 м., після 10 год. 15 хв. стрівула катастрофа. Поволока не витримала тиснення газу та тріснула. Баллон став скоро опадати на 1.500 м. над землею летуни вискочили при поночі легкопаду й осіли щасливо.

ШЕ ПРО ЛЕТУНСЬКУ КАТАСТРОФУ.

Як ми вже повідомляли біля віртемберзького кордону розбився літак із 8 подорожників та 3 людьми залоги. Це швейцарський літак „Куртіс-Кондор“. Впав він із висоти тисячі метрів серед ліса. Мотор найшли км. від місця катастрофи, в широкому промірі лежали крила та металеві частини апарату. В медьдунковій книжці пільота є записки „Ціріх, год. 9.25 висота 1.500 м., повітря чисте, без хмар“. Всі люди м. н. 2 жінки та 3-літня дитина згинувли.

САМОГУБСТВО З 200 М. ВЕЖІ.

ШКАГО, 29. 7. ПАТ. 42-літній поляк Мацей Калета скочив з 200-метр. вежі на майдані міжнародної вистави. Спадаючи награв на сталеві ланки, що піддержують вежу й вони перетяли тіло на половину. Причини самогубства невідома.

НОВИНКИ

— Другої позички не буде. Деякі часописи принесли вістки нібито польське м-ство скаргу волише спеціальну внутрішню позичку для жертв повені. З варшавських міродатних кола заперечили цю вістку. Жертвам повені покищо треба кільканихати міліонів зол. Ці втрати можна покрити з інших джерел. Головному помічнику у натурі: обіжє, одіж, будівельний матеріал із державних лісів і т. п.

— Нові гроші. З нагоди 20-их роковин вихаршу кадрових „стшелецьких дружин“ в Польщі появляється в перших днях серпня цюві 3- і 10-золотніки. По одному боці тих грошей

буде виазерунок Піасудського, по другому орел на шиті з ініціалом „S“, окружений вінцем проміння.

— Засуджені бідаки мусять платити судові кошти. Польське м-ство справедливости видало обіжжик до прокуратур судів у справі стягання оплат і коштів відбуття карі від засуджених. М-ство признало недоцільним, щоби звільнювати від коштів особи, щодо яких екекуція виявилася безуспішною. Бідаки мають заплатити такі кошти, як їх маєтковий стан по-правляється.

— Жидівське військо в Польщі. „Газета Варшавська“ повідомляє, що на фільварку Аелінек біля Огвоцька відбулося святочне закінчення центр. інструкторського курсу Бріт Тромпельдор, на якому було 160 осіб. Вони відбули теж спеціальний курс ЛОП і дістали свідоцтва. Це перша жидівська організація в Польщі, що відбула курс ЛОП.

— Демонстрація Ярача. На виставі „Роскішної діщини“ в „Польському Театрі“ в Варшаві відомий артист Степан Ярач підчас одної „масної“ сцени встав з крісла, звернувся до льожі директора, де був м. і голова т-ва плекання театральної культури та вказуючи на сцену сказав на весь голос: „Хай живе т-во плекання театральної культури!“ (слово „культури“ підкреслено). Після того вийшов із театру.

— Не хотіли рятувати, підуть до Берези. В тарнобжеському повіті підчас повені залило кілька сіл. На приказ старости громади мали дати робітників для забезпечення перед повіно. В Рознадові поліція визначила м. і шість жидів. Вони не хотіли йти до роботи, бо казали, що мусять йти на меч коланого мяча в Рудніку н. С., а поліція хай собі бере людей з костела з богослуження. І пішли. На приказ судді окр. суду в Рашеві тих жидів арештували. Грозять їм кара до трьох літ. Незалежно від того адм. влада поставила внесення, щоби тих аматорів спорту вислати до Берези Картуської.

— Вкрай 400 тисяч зол. Службовець міжна-роднього т-ва опальних вагонів Вол. Бондровський вкрав чотириста тисяч золотих. За це засудив його варшавський суд на кару 4-літ. тюрми. Завдяки заходам оборони Бондровського помістили в психіатричному заведенні в Творках, а після оречення пенхіятрів відбу-деться ап. розправа.

— Полеві чи любовні вправи? „Курер Львов-скі“ повідомляє, що в Глушому заходами Зи-хової створили спільну „святилищу“ для „Стшеле-ца“, щоби вдержався дівочий „Стшелец“. Та замість державного виховання робили там „любовні“ вправи. Щодня до 1. год. вночі від-бувалися т. зв. товариські забави, тому дівочий „Стшелец“ розв'язався.

— Краєва хроніка. В Оскресінцях (Коломия) в Пруті втонув підчас купелі 14-літній Мик. Палійчук. — З крамниці Сакелюка в Коломні здо-лді вкрали товарів на 800 зол. Поліція арешту-вала підозрілих у крадіжці Патковського та Пі-кора. — В Ярославлі вловили зі Сяну група Йос. Сосніського, уч. 8. гімн. класи. — В Джу-рівському лісі (пов. Станіславів) повісився Вас. Никифорок, податковий поборець, а причини малверзайпій при збиранні податку. — Біля Жидачова в Свічі втонув пастушок Міланко Грос. — У Золочеві 12-літня дівчина В. Г. при-вела на світ дитину. Батька дитини 28-літ. па-рубка К. в Вороняк арештували. — В Борисла-ві невідомі напасники напали на хату Дм. Я-ворського та поранили тяжко його. Його жін-ку й сина. Тяжко ранених перевезено до шпи-тально. Злогодуються, що напад виконали члени родини на поділ ґрунту.

— Божівільний і його п'ять жінок. В одній підмадридській селі збожеволів тамошній чеш-канець Стоцца. Він повибивав усі вікиа при сво-їй вулиці й погрожував усім перехожим. Вкінці місцевому поліційнтоні вдалося божівільного ав'язати й відставити до Мадриду. Тут урядо-вещ, що провадив слідство в справі Стоцца від-крив, що цей був португальським горожан-ном і у своїй вітчизні вже п'ять літ сидів у домі божівільних. Коли втік звідтам, кілька літ во-лочився по цілїм Піренейським півострові й раз за разом одружувався, з п'ятьома жінками. Стоцца кождий казав, що на кілька днів за-справами мусить виїхати й більше не показу-вався. Цікаве, що він від жалкої не брав гро-шей, а що він зовсім бідний, не знати покищо з чого він утримувався.

— Фабрикант перфум, що хотів стати журна-лістом. Помер один із французьких міліонерів

Цукорня СТЕЦЬКОВА Миколая 7.

фабрикант перфум Коті, що був одночасно власником двох великих денжжів „Фігаро“ і „Гольоа“. Його кар'єра нагадувала життєвий шлях американських міліардерів. Фабрику перфум заснував він за віно своєї жінки: два міліони франків. Його перфуми і губні олівці стали славі на всьому світі і він доробився мі-ліардів; мав замки, вілли, доми, фабрики. Кру-тий зворот його кар'єри почався від хвилини, коли він захотів мати вплив на політику. Вло-жив свої капітали у два великі органи „Фіга-ро“ і „Гольоа“ і змінив основно їх характер. Зі спокійних, зрівноважених часописів зробив боеві газети і сам почав навіть писати передо-виці. Але не кожний, хто має добрий шох у перфумах, має його теж у політиці. Газета від-дає більше грошей, ніж найбільші бенкети для приятелів, які Коті любив так часто давати. Не вистачили фонди, коли прийшли дефіцити. О-станнім ударом для Коті був розводовий про-цес: жінка його мала відстати 500 міліонів і за-брала все, що він мав. Коті нездужав від дов-гих часів нервами і скінчив умовою недугую.

— Шов про птахи і людей. У Льондоні є ве-лике і впливове товариство для охорони пта-хів. На річний обід з нагоди загальних зборів товариства, запросили 26. ч. м. Бернарда Шо-ва. Шов, що не дає себе прохати, щоби промо-тив, загадав свого великого товариша від пера Акселя Мунте, оборонця звірів і кинув таку думку: Люди вже догадалися до того, що за-сновують захисти для охорони бідних птахів. Дивне, що досі не заживували такого твари-ства для охорони людей, над якими знущаються і в яких обороні ніхто не стає.

— 200 американських студентів у Москві про-зде шість тижнів, щоби познайомитись з тамо-шніми обставинами; між ними є теж 17-літній лрук президента Рузвельта. Подорож не має ніякої політичної замаски.

— Професор своєї жінки. Перед льондон-ським судом відбувся сензаційний розводовий процес. Жінка знаного педагога Афтона висту-пила з жадаанням розв'язати їхнє подружжя, а як причину подала брутальну поведінку свого чоловіка. Професор Афтон як педагог був при-хильником тілесних кар, а не маючи дітей, ви-пробовував свої способи на власній жінці. Шо-тижня давав їй ноту з поведінки, а коли нота була „недостаточна“, тоді жінку тяжко поби-гав. До цього додавав ще на руку, бо побиття після „кар“ мусіла чоловіка дошлувати в ру-ку. Професор Афтон був також прихильником „карцеру“ й не раз зтичав жінку на кілька го-дин до темної комірки. Суд прихилився до просьби нещасної жінки і признав їй ревід.

— Останній могіканин На підставі знаної по-вісти Купера був поширений погляд, що інді-анське плем'я могіканів вигинуло ще на почат-ку тамтого століття. Тимчасом показується, що останній його представник умер у своїм поме-шканні в однім із міст Злучених Держав. У мо-лодості називався він „Три Стріли“, але пере-селюючись до міста й заложивши там крамни-цю, прийняв більш мирне імя Віліяма Діна. Шо-сказав би Купер про могіканина, власника крамниці в однім із більших міст Північної А-мерики?

Із судової салі.

Засуд за свято стрілецьких могіл.

В окрж. суді в Тернополі (окр. суддя Меш-ковський) відбулася 27. липня ц. р. карно-адмі-ністраційна розправа проти: 1) Теофіла Середи, 2) Миколи Середи, 3) Петра Послушного, 4) Е-геєна Мичановського, 5) Богдана Лози й 6) Осипа Липковця, всіх молодих хлопців з Петрихова, по-віт Тернопіль, котрих староство в Тернополі за-судило на два тижні безумовного арешту за про-ступок зі ст. 18. права про проступки (ніхтій і легковаження польської держави). Цього про-ступку мали всі обвинувачені допуститися тим, що в часі Зелених Свят 27. травня ц. р. упусти-ли і несли вінок з дубового листа зі стяжкою а на-писом „Ворчим за волю України“, який зложи-ли на спільній стрілецькій могілї на цвинтарі в Тернополі. Всі вони йшли в тернопільській про-цесії, до якої вступилися на вул. Остоєвського.

Товари
благатні

вовни, шовки, полотна, постіль

Ф. Ожеховський

Найбільший вибір. — Найнижчі ціни.
Львів, Ринок ч. 29.
278 141—180 Телефон 25-55.

17/73
А. ГАНДЕЛЬМАН, Львів, Боїмів ч. 12.

З лоткаоні Вил. Спілку „Ліло“ Львів. Ринок 10.